

Szövetközi besugárzások - Prosztata-tűzdelések

Dr. Fröhlich Georgina

Országos Onkológiai Intézet
Sugárterápiás Központ
Budapest

*Ionizáló sugárzások a gyógyításban
ELTE TTK, Budapest*

Prosztatátűzdelés

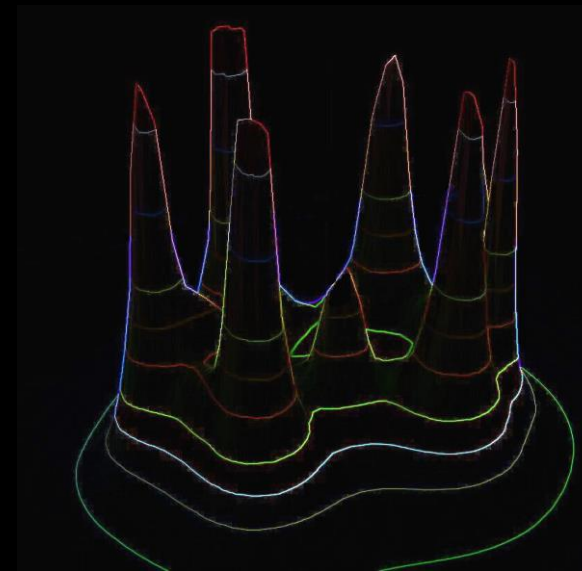
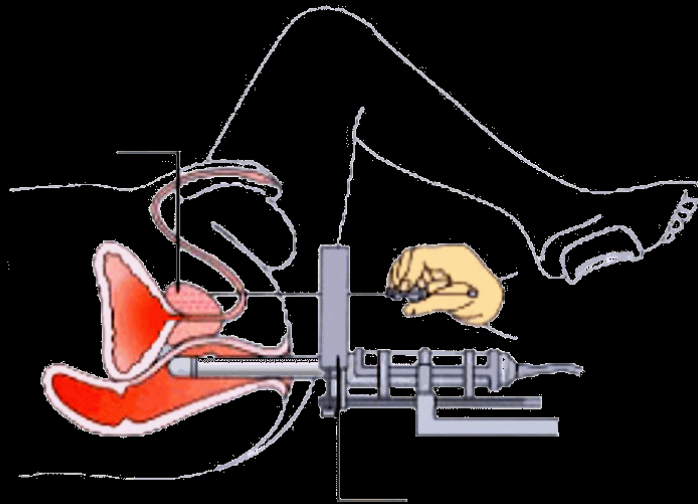
4. daganatos halálok férfiaknál Mo.-on!

rendszeres szűréssel **minden 4. férfiban** találnánk (legalább kis kockázatú → sokszor elég a szoros követés)!

→ D-eszkaláció

→ hypofrakcionálás (alacsony α/β)

→ BT

Prosztatátűzdelés típusai

- **ideiglenes beültetések:** HDR izotóp (Ir-192), fém tűk, 1 frakció/több frakció (1/több beültetés)

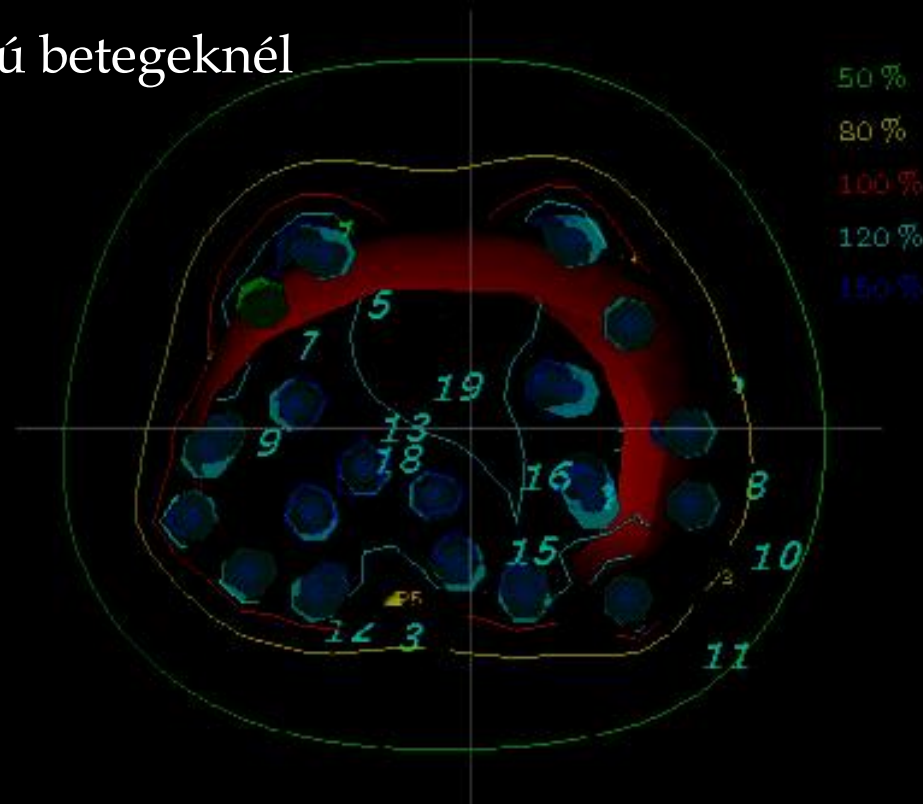
← közepes és nagy kockázatú betegeknél

- **permanens beültetések:** VLDR seed-ek (I-125)

← kis és közepes kockázatú betegeknél

- monoterápia/boost (EBRT-vel)

- műtét (prostatatektómia) helyett

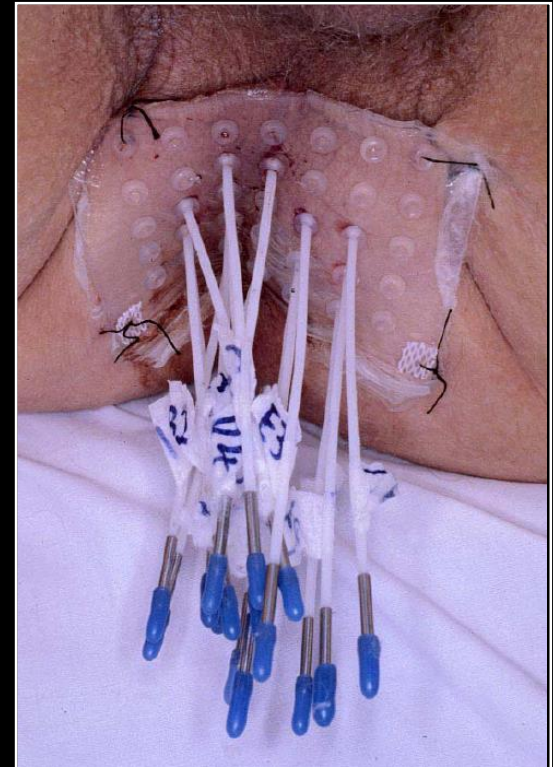
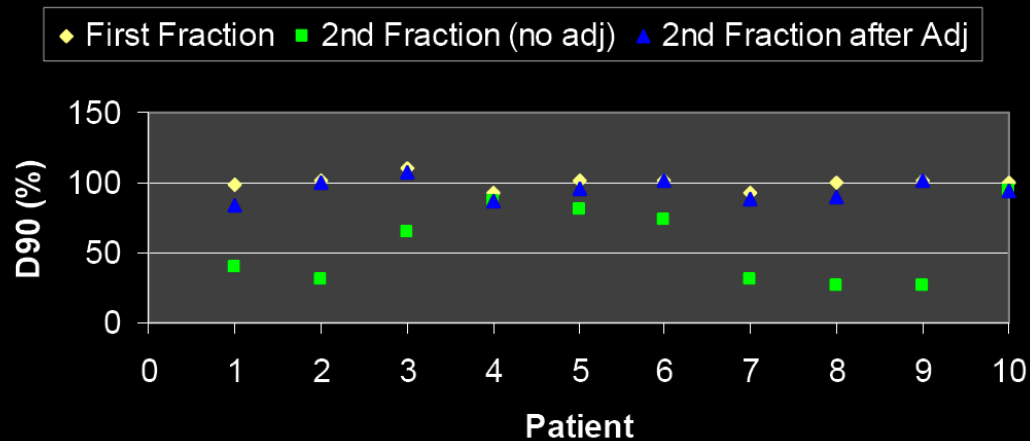

HDR technika

Frakcionált kezelés:

- műanyag tűk → elmozdulnak →
módosítani kell (külön tervek)

D90 Due to Displacement

HDR technika

- 1 frakció

- klinikailag lokalizált, közepes/nagy kockázatú beteg

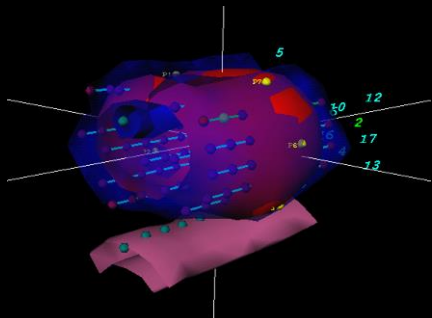
- kombinált külső (3DCRT) + HDR BT „boost” kezelés:

kismedencei 44 Gy + prosztatára és vezikula szeminálisokra

60 Gy-ig kiegészített fotonbesugárzás (18 MV)

+

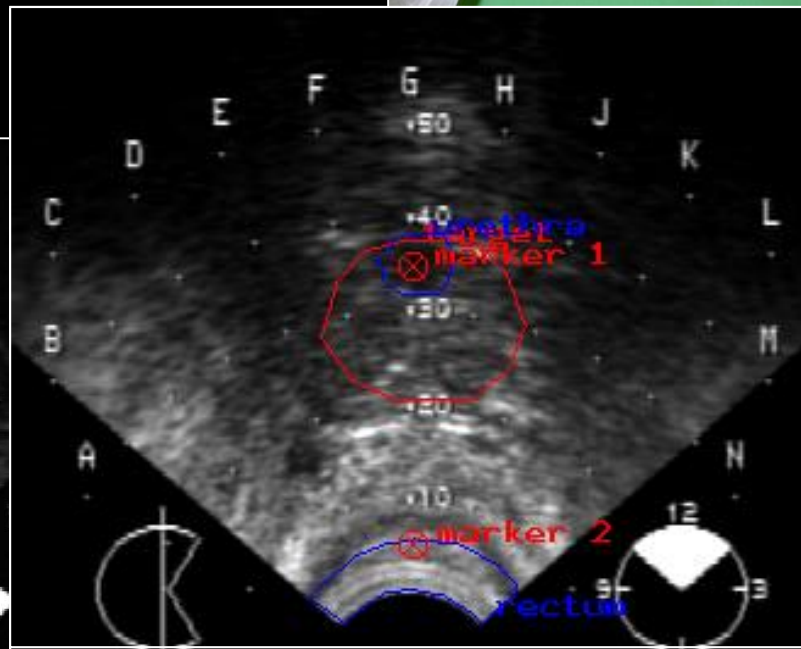
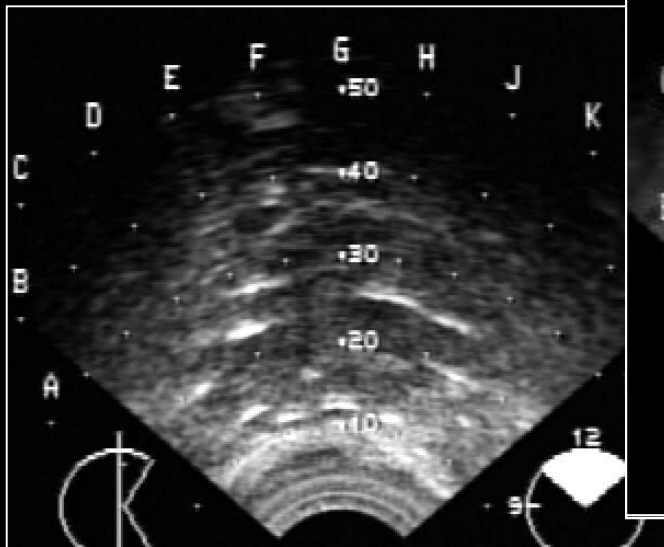
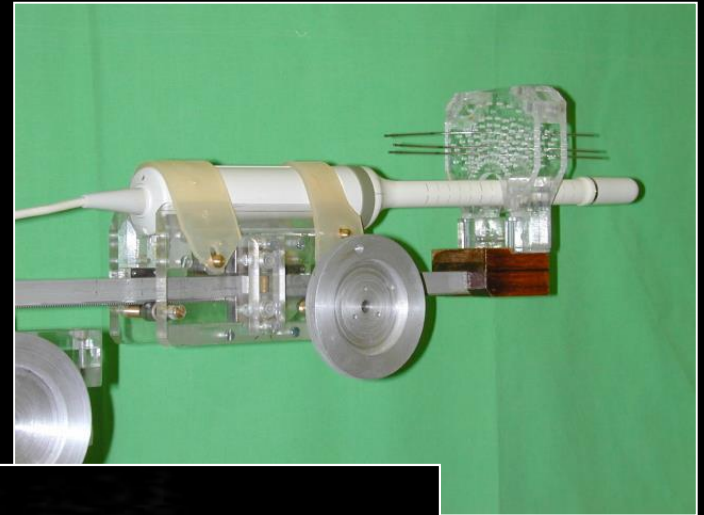
BT-s „boost” kezelés (10 Gy) a teleterápia első 4 hetében

HDR technika

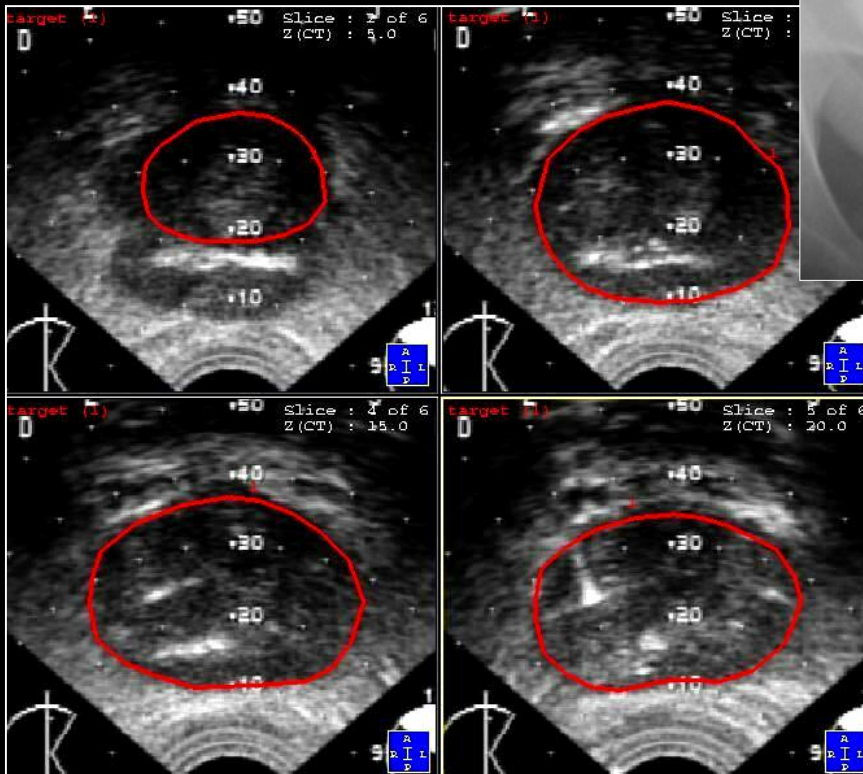
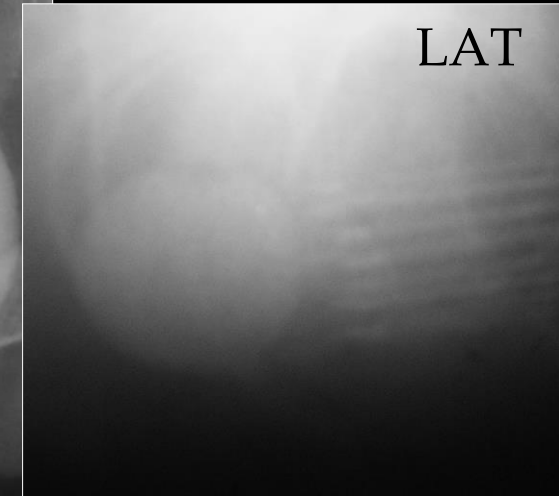
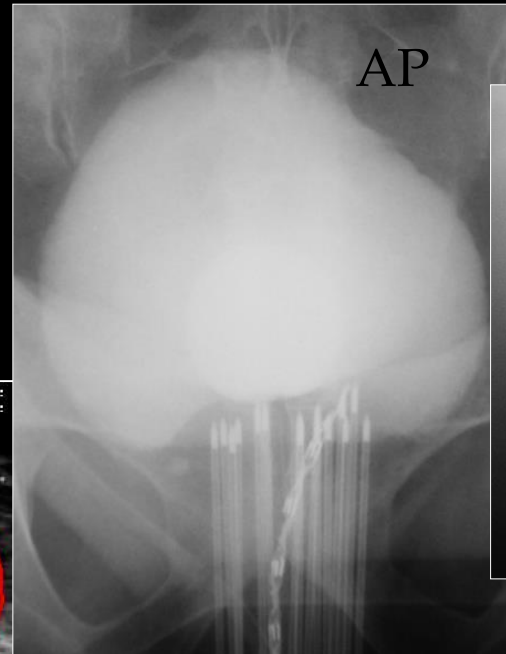
TRUH-vezérléssel fém tűk (20cm, 2 rögzítő) **implantációja** a prosztatába (spinális anesztéziában)

↓
szkennelés

HDR technika

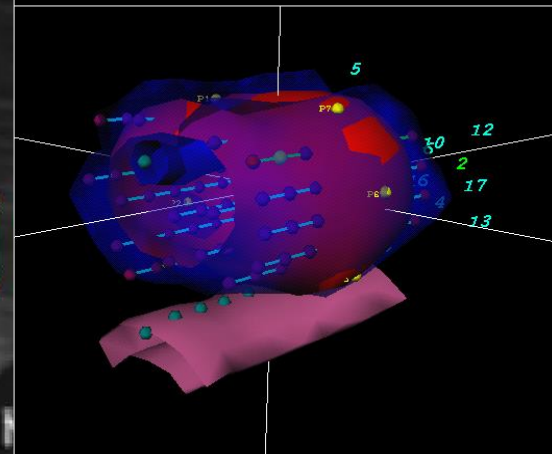
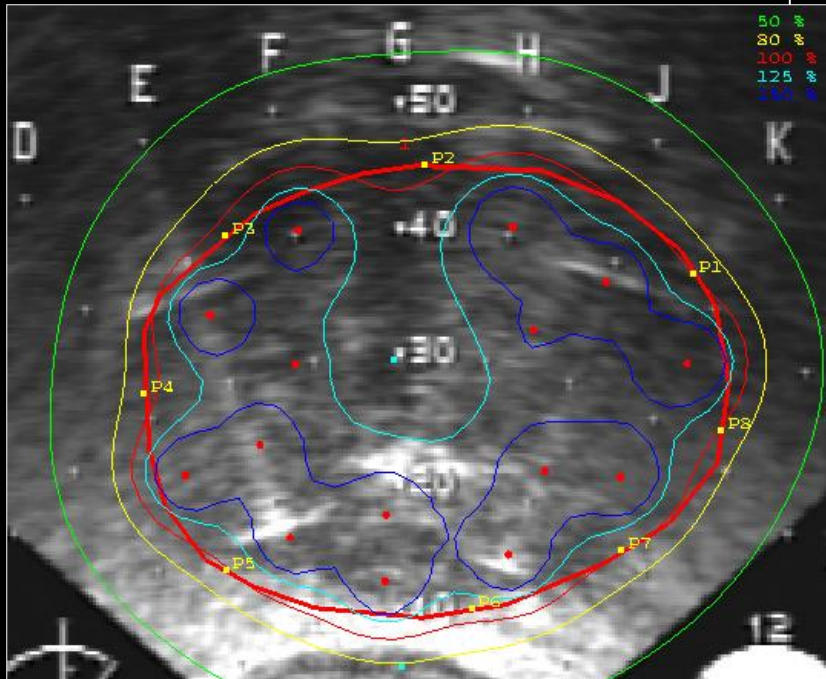
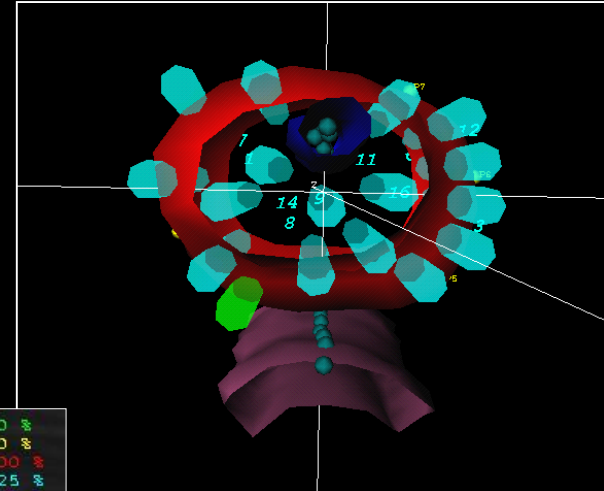
- kétirányú verifikációs
RTG-kép

- kontúrozás: prosztata, urethra,
rektum

HDR technika

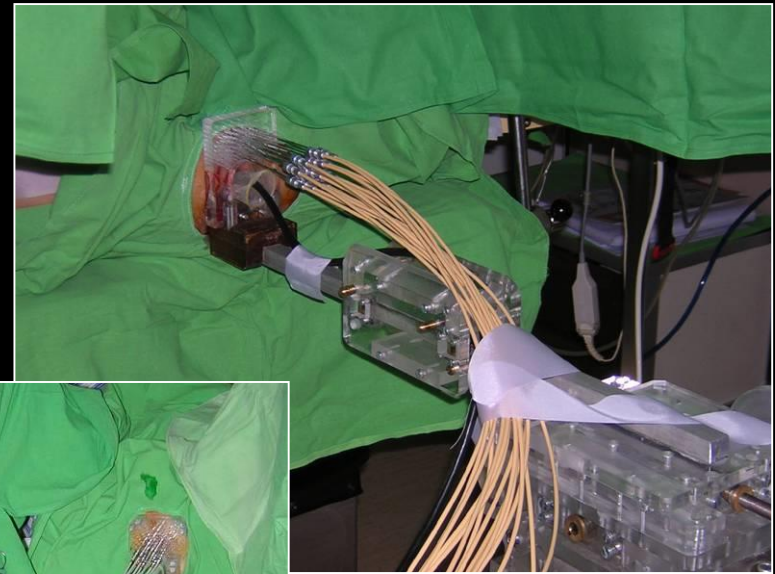
- túpozíciók (UH)
- aktív besugárzási hosszak
- dózispontok - dóziselőírás
- optimalizálás
(geometriai + grafikus)

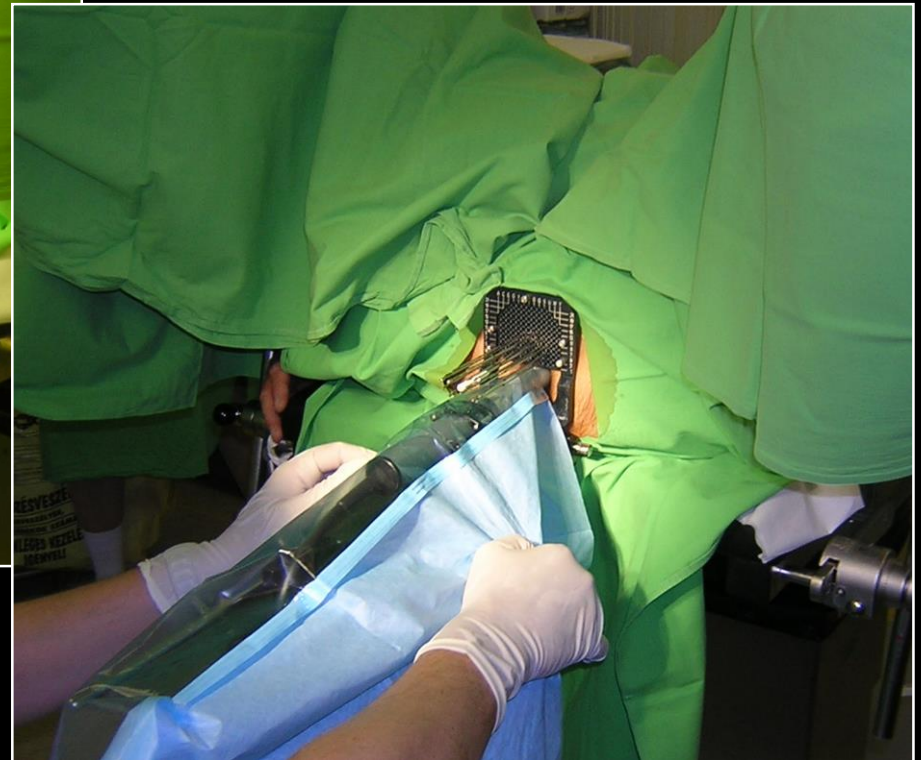
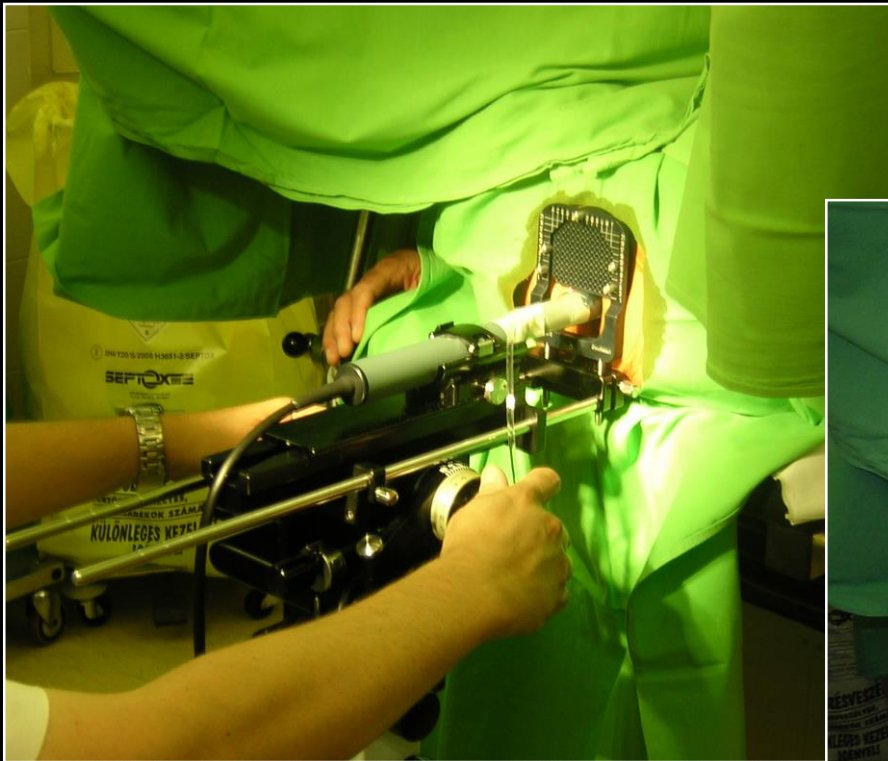
HDR technika

- Ir^{192} sugárforrás (10 Ci, 360 keV, 3,6 mm x 0,65 mm)
- távvezérelt, utántöltéses (AL) módszer
- *in vivo* dózismérés a rektumban (félvezető detektorok)

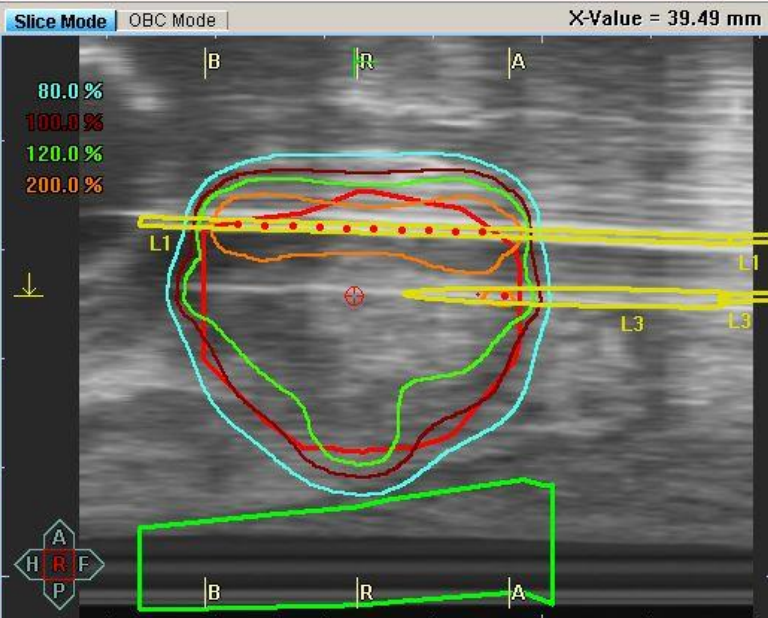
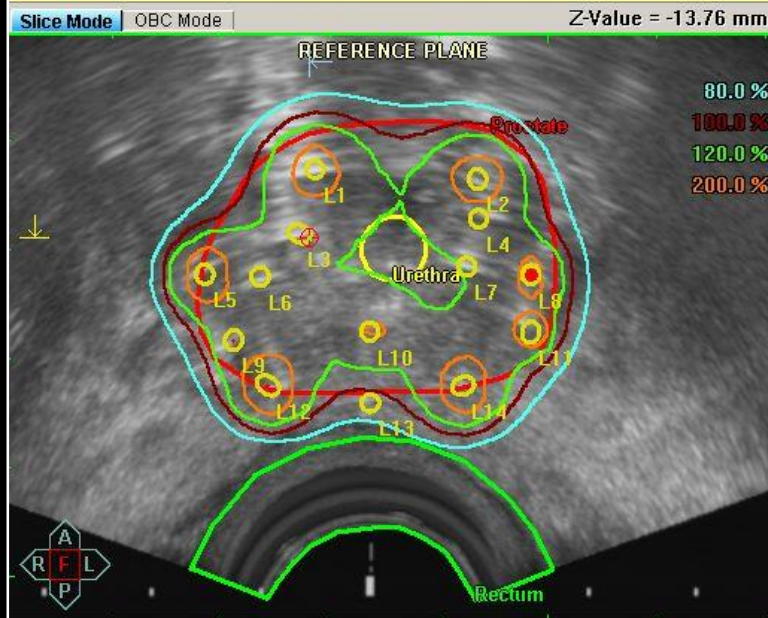
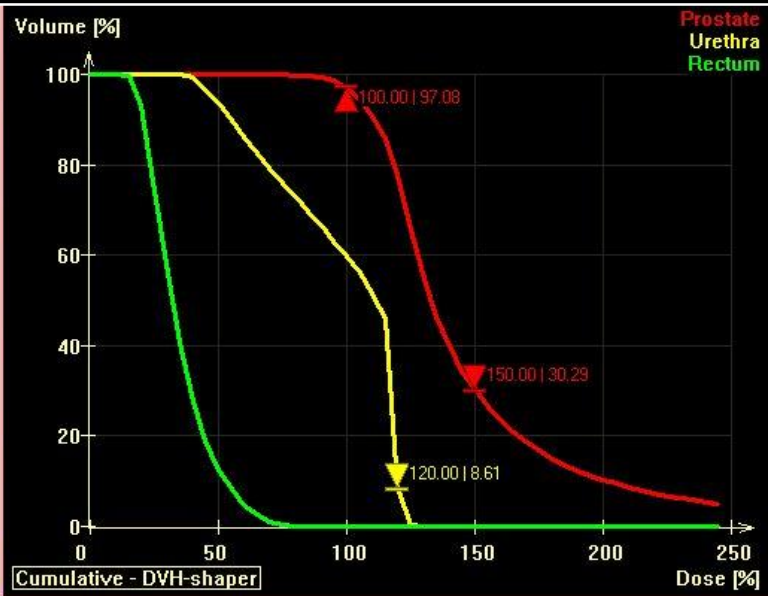

HDR technika

- SWIFT-rendszer: gyári templét, léptetőmotor + inverz optimalizálási algoritmus (előterv → beültetés → végleges terv → kezelés)

HDR technika

HDR technika

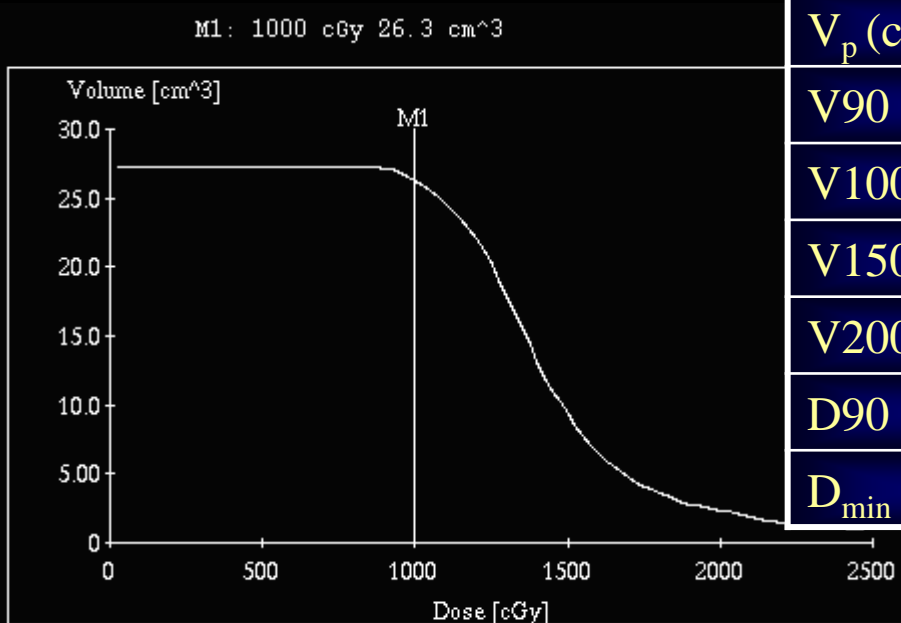
i, Tértfogati paraméterek

V_{100} = a PTV a D_{ref} 100% - át kapott térfogata (%)

D_{90} = a PTV 90% - át besugárzott dózis

D_{min} = minimális dózis a PTV - ben

	Átlag	SD	Tartomány
V_p (cm ³)	27,1	10,8	6-65,4
V_{90} (%)	99	1	90-110
V_{100} (%)	97	0,01	91-100
V_{150} (%)	39	10	15-71
V_{200} (%)	13	4	5-28
D_{90} (%)	109	3	101-118
D_{min} (%)	87	5	71-96

DVH_1 : Cumulative DVH on target. State : Consistent.

HDR technika

ii, Indexek

* Dose Nonuniformity Ratio :

$$DNR = \frac{V_{150}}{V_{100}}$$

* Dose Homogeneity Index :

$$DHI = \frac{V_{100} - V_{150}}{V_{100}}$$

* Coverage Index :

$$CI = \frac{V_{100}}{100}$$

* Conformality Index :

$$COIN = \frac{PTV_{ref}}{PTV} \cdot \frac{PTV_{ref}}{V_{ref}} = CI \cdot \frac{PTV_{ref}}{V_{ref}} = \frac{V_{100}^{Organ}}{V_{100}^{Implant}}$$

	Átlag	SD	Tartomány
Tűk száma	16*	2,41	12-23
DNR	0,37	0,08	0,19-0,58
DHI	0,60	0,11	0,27-0,84
CI	0,97	0,01	0,91-1,0
COIN	0,66	0,07	0,42-0,84

*medián

V_{ref} : ref. izodózis térfogata

PTV: céltérfogat

PTV_{ref} : $PTV \cap V_{ref}$

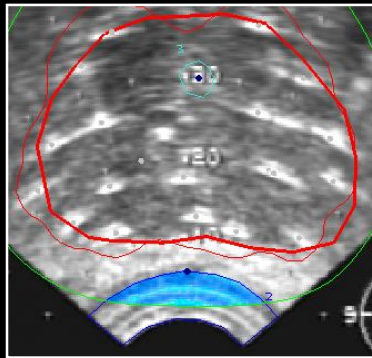
HDR technika

iii, Dózisparaméterek

$$D_{ref} = 10\text{Gy}(= 100\%)$$

$$D_{rectum} \leq 80\%$$

$$D_{urethra} \leq 120\%$$

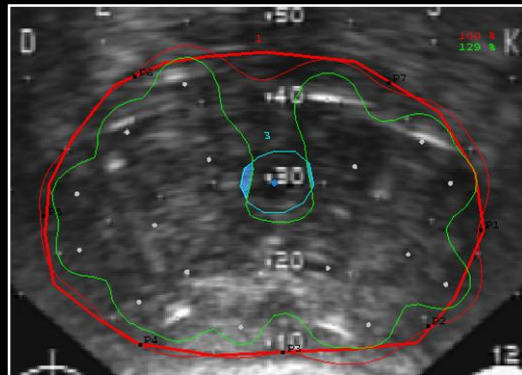

mért dózis

pontdózis

térfogati
dózis

	Átlag	SD	Tartomány
$D_{in\ vivo}^r$ (%)	27	1	2-73
D_r (%)	75	8	42-104
D_u (%)	119	4	108-125
$D_2(r)$ (%)	49	9	17-71
$D_{0,1}(u)$ (%)	126	7	109-160
$D1(u)$ (%)	140	13	116-193

HDR technika

A rektum-dózis számítására elegendő a referenciapont.

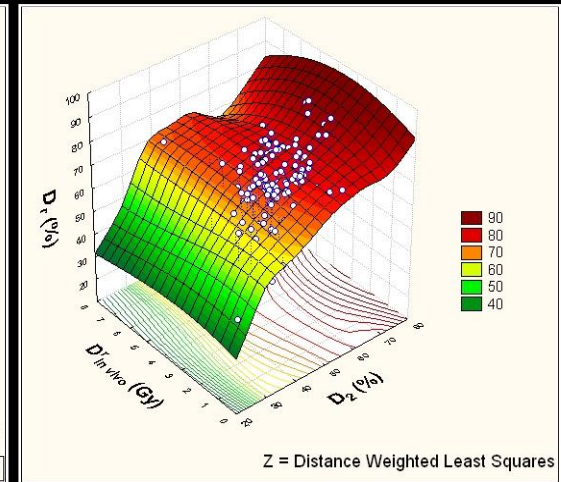
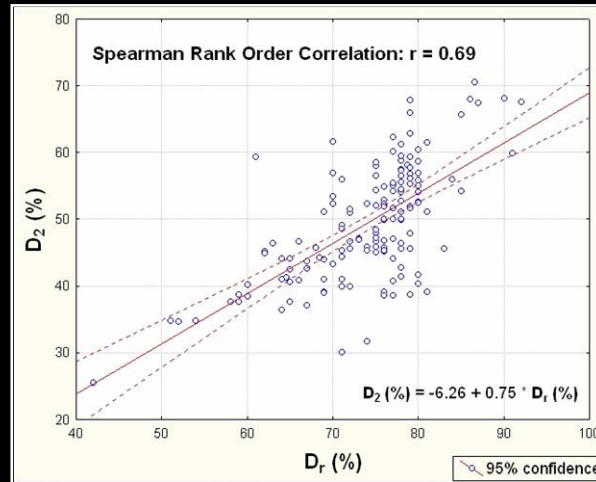
rectum:

$$R(D_r, D_2(r)) = 0,69$$

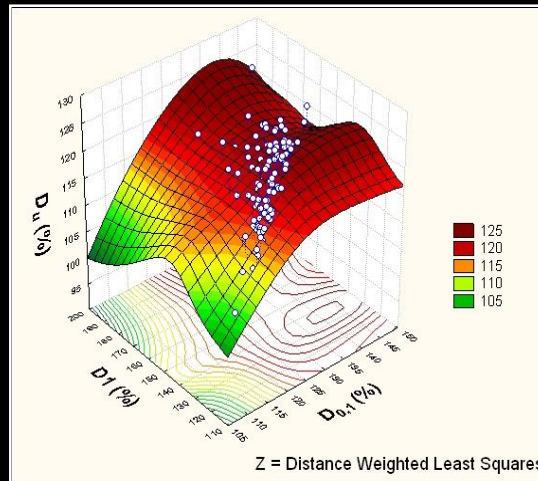
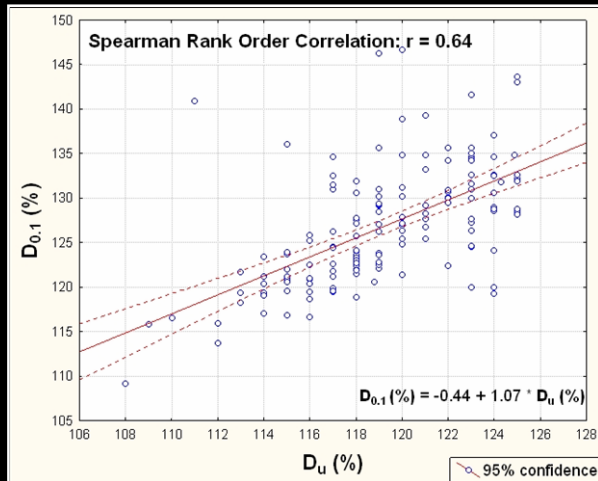
($p < 0,001^*$)

$$R(D_{in\ vivo}^r, D_r) = 0,17$$

($p = 0,2948^*$)

/*Nempaméteres korrelációelemzés/

urethra:

$$R(D_u, D_{0,1}(u)) = 0,64$$

($p < 0,001^*$)

$$R(D_u, D1(u)) = 0,23$$

($p = 0,17^*$)

Az urethra-dózis számítása térfogati dózisszámolást igényel.

HDR technika

A tűszám hatása

	Átlag±SD			p-érték (Medián-teszt*)		
	Kis tűszám <15	Közepes tűszám 15-17	Nagy tűszám >17	Kis- közepes	Kis-nagy	Közepes- nagy
V _p (cm ³)	22,8±8,5	28,0±10,2	30,9±12	0,0133	0,0001	0,6790
V90 (%)	99±2	99±1	99±1	1	1	1
V100 (%)	96±2	96±4	96±1	1	1	1
V150 (%)	40±10	37±9	38±11	1	1	1
V200 (%)	14±5	12±3	12±4	0,0106	0,0655	1
D90 (%)	109±4	109±3	109±3	1	1	1
D _{min} (%)	87±5	88±5	86±5	1	0,5	0,2585

62 tervek

56 tervek

56 tervek

/*Kruskal-Wallis ANOVA +
Medián-teszt/

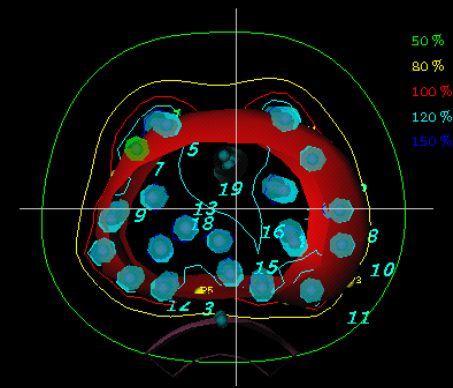
HDR technika

	Átlag±SD			p-érték (Medián-teszt*)		
	Kis tűszám <15	Közepes tűszám 15-17	Nagy tűszám >17	Kis- közepes	Kis-nagy	Közepes- nagy
DNR	0,38±0,07	0,36±0,07	0,36±0,08	0,4062	0,4619	1
DHI	0,59±0,1	0,61±0,09	0,60±0,12	0,8623	1	1
CI	0,96±0,02	0,97±0,02	0,97±0,01	1	1	1
COIN	0,66±0,08	0,67±0,06	0,66±0,06	1	1	1

/*Kruskal-Wallis ANOVA +
Medián-teszt/

D_r (%)	75±9	74±8	74±8	1	1	1
$D_2(r)$ (%)	47±8	51±9	51±9	0,0440	0,1328	1
D_u (%)	119±4	119±3	120±4	0,4866	1	0,4061
$D_{0,1}(u)$ (%)	124±7	125±6	128±7	0,6867	0,0019	0,0932
$D1(u)$ (%)	139±13	137±14	142±12	0,8783	0,4956	0,0333

HDR technika

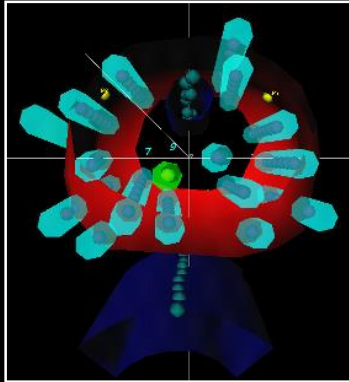
Különböző tűszámok → szignifikáns különbségek

Közepes tűszám (15-17) kisebb nagy dózissal besugárzott térfogatokat eredményez, mint kevés tű (<15) használata, de a rectum dózisa nagyobb. Az urethra-dózis esetében a kis és közepes tűszám kisebb térfogati dózisokat okoz.

→ közepes tűszám (15-17) használata javasolható

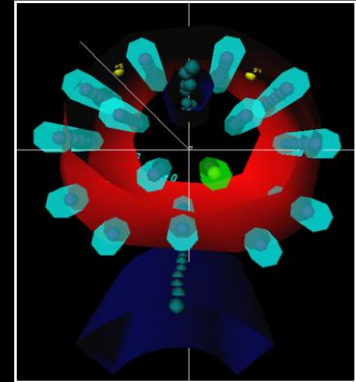
HDR technika

Tűelrendezés és optimalizálás

valódi tűpozíciókkal
(VTP)

a tűk egyenletesen
elhelyezve (ETP)

n=25	Átlag			p-érték (Student-t)		
$n_{tű}=16$	VTP	ETP-GO	ETP-GO+GRO	VTP vs. ETP (GO)	ETP: GO vs. +GRO	VTP vs. ETP (+GRO)
V_p (cm ³)	29,8			-		
V90 (%)	99,4	95,3	99,6	<0,001	<0,001	0,1454
V100 (%)	96,5	89,3	96,9	<0,001	<0,001	0,2403
V150 (%)	33,2	24,2	26,7	0,0051	0,0043	0,0162
V200 (%)	11,0	7,6	8,8	0,0004	0,0002	0,0127
D90 (%)	109,1	99,9	109,8	<0,001	<0,001	0,3596
D_{min} (%)	89,8	75,1	91,0	<0,001	<0,001	0,1607

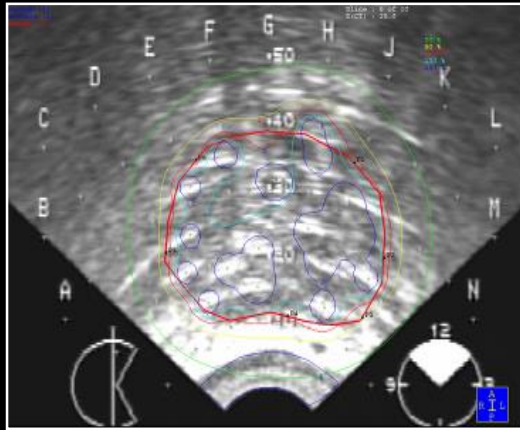
HDR technika

	Átlag			p-érték (Student-t)		
	VTP	ETP-GO	ETP-GO+GRO	VTP vs. ETP (GO)	ETP: GO vs. +GRO	VTP vs. ETP (+GRO)
DNR	0,32	0,26	0,27	0,0224	0,5836	0,0094
DHI	0,66	0,73	0,72	0,0488	0,8542	0,0161
CI	0,97	0,89	0,98	<0,001	<0,001	0,0860
COIN	0,67	0,65	0,69	0,1912	0,0010	0,0983

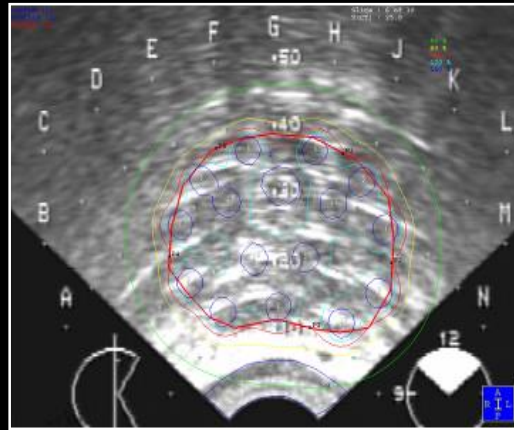
D_r (%)	76,6	79,1	72,9	0,1038	0,0007	0,0404
$D_{2(r)}$ (%)	52,1	52,0	51,4	0,9108	0,2103	0,4893
D_u (%)	115,2	110,1	115,3	0,0095	0,0030	0,8815
$D_{0,1(u)}$ (%)	121,0	115,0	121,3	0,0069	0,0007	0,7907
$D1(u)$ (%)	130,6	120,7	131,5	0,0108	0,0001	0,6641

HDR technika

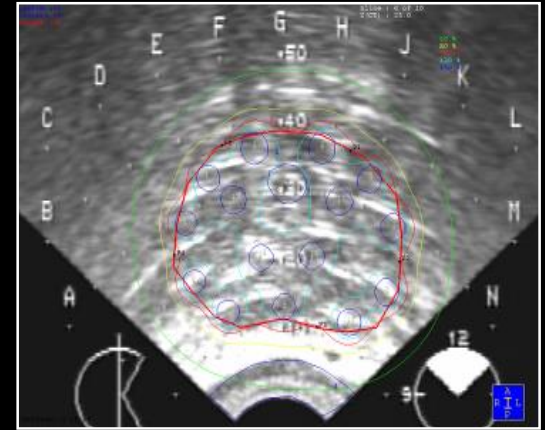
VTP

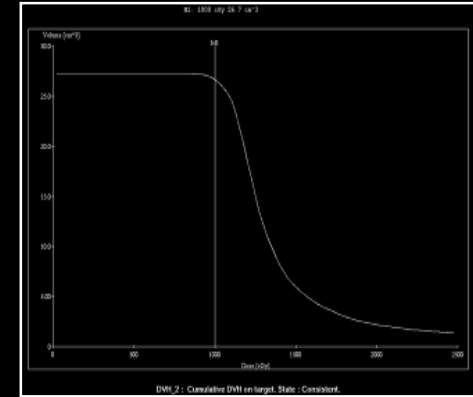
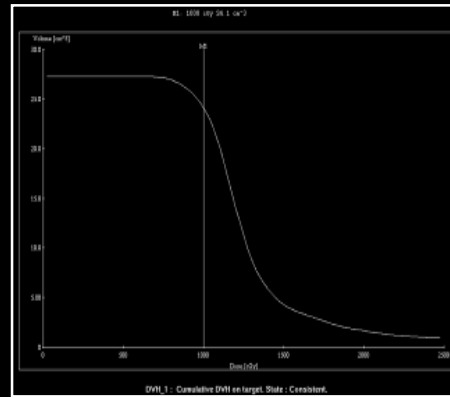
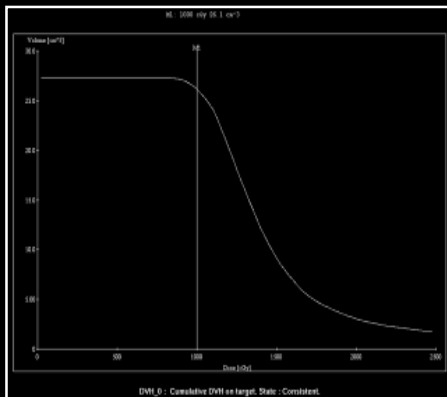
ETP (GO)

ETP (GO+GRO)

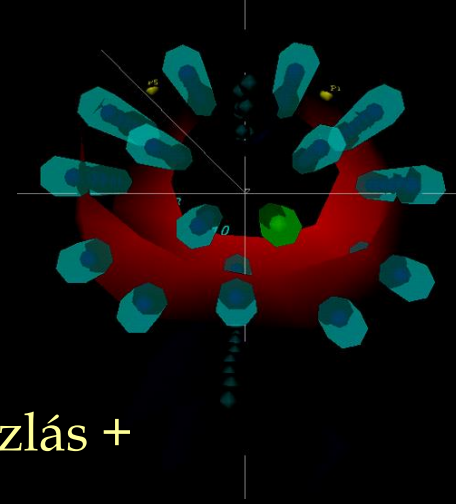

Relatív dóziseloszlások a referencia-síkon

DVH-k a prosztatára

HDR technika

Egyenletes túelrendezés → egyenletesebb dóziseloszlás + alacsonyabb rectum-dózis

A geometriai optimalizálás csak a dózishomogenitás tekintetében nyújt elfogadható dóziseloszlást.

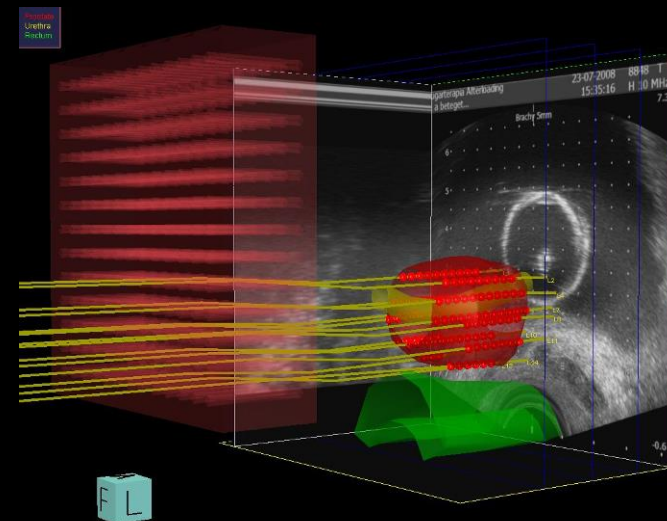
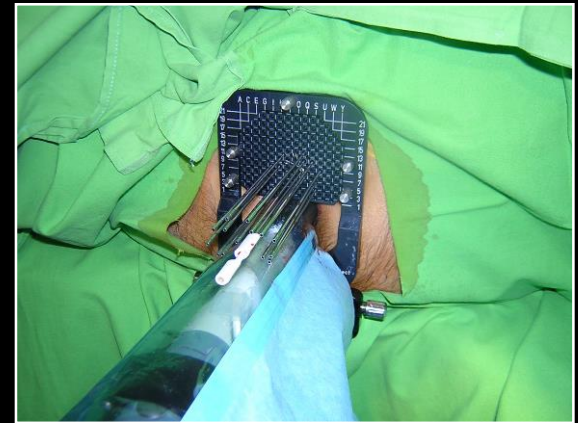
Valódi tűzdeléseknél a geometriai dózis-optimalizálás részben képes kiegyenlíteni az egyenetlen túelrendezés okozta inhomogenitásokat, és **grafikus optimalizálással** a terv minősége tovább növelhető.

HDR technika

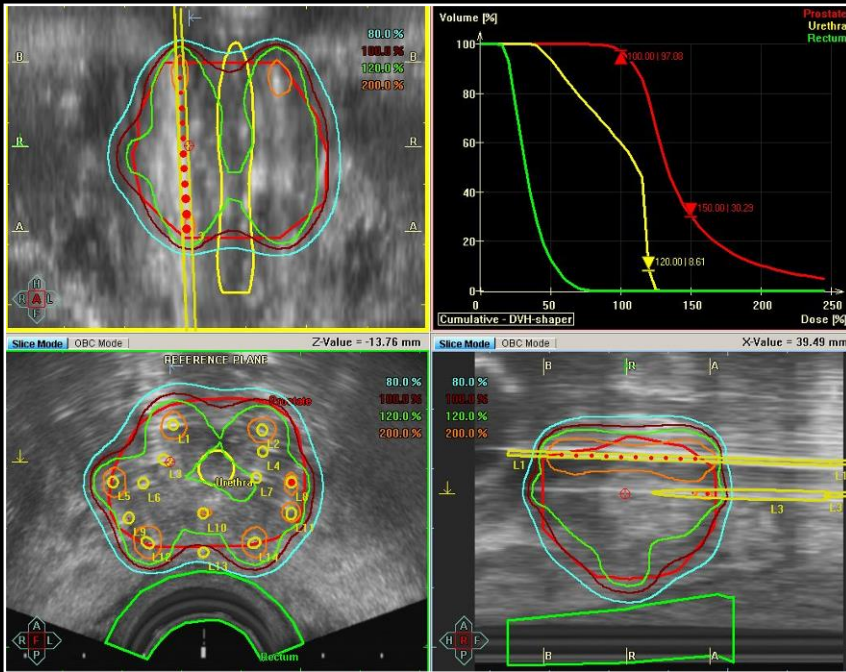
Hagyományos (GO+GRO) vs. inverz optimalizálás

n=20	GO+GRO	HIPO	p-érték*
V _p (cm ³)	29,7	29,7	0,9889
V90 (%)	99,5	98,8	0,1283
V100 (%)	97,0	96,0	0,0277
V150 (%)	37,6	34,3	0,4903
V200 (%)	12,8	12,8	0,3232
D90 (%)	110,3	108,6	0,0615

/*Mann-Whitney U-teszt/

HDR technika

	GO+GRO	HIPO	p-érték*
Tűszám	16*	14*	0,0339
DHI	0,61	0,64	0,4488
CI	0,97	0,96	0,0277
COIN	0,67	0,71	0,0016

*medián

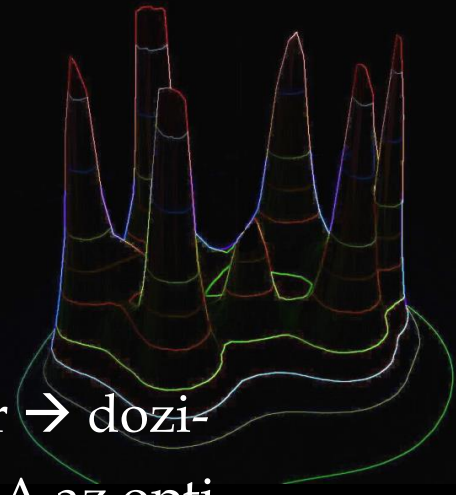
- $D_{rectum} \leq 80\%$
- $D_{urethra} \leq 120\%$
- $D_2(r) \leq 50\%$
- $D_{0,1}(u) \leq 120\%$

	GO+GRO	HIPO	p-érték*
$D_2(r)$ (%)	49,0	52,0	0,4736
$D_{0,1}(u)$ (%)	121,0	118,0	<0,001

/*Mann-Whitney U-teszt/

HDR technika

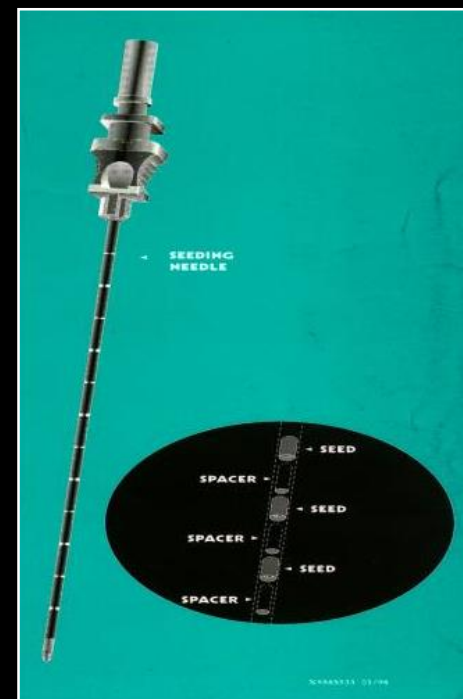
Dózis-térfogat alapú inverz optimalizálási módszer → dozi-
metriailag megfelelő dóziseloszlást eredményez, HA az opti-
malizálási feltételek („preset”) megfelelően vannak beállítva.

A HIPO optimalizálási módszer → a céltérfogat dózislefedettsége
kicsit kisebb, a dóziseloszlás konformalitása nagyobb, és az
urethrát besugárzó dózis kisebb, mint a hagyományos
(„forward”) optimalizálás alkalmazásakor.

Seed technika

PIPB (Permanens Implantációs Prosztata BT)

- szabad/kötött seed-ek
- források kazettában/"kézzel" kell betölteni tűkbe

Seed technika

Seed-rendelés:

- elő-UH
- nomogramok/ fv. (intézetenként eltérő):

$$n(\text{"seed"-ek száma}) = 16,3 \cdot (V_p)^{0,525}$$

$$\sum A(mCi) = 4,22 \cdot (V_p)^{0,588}$$

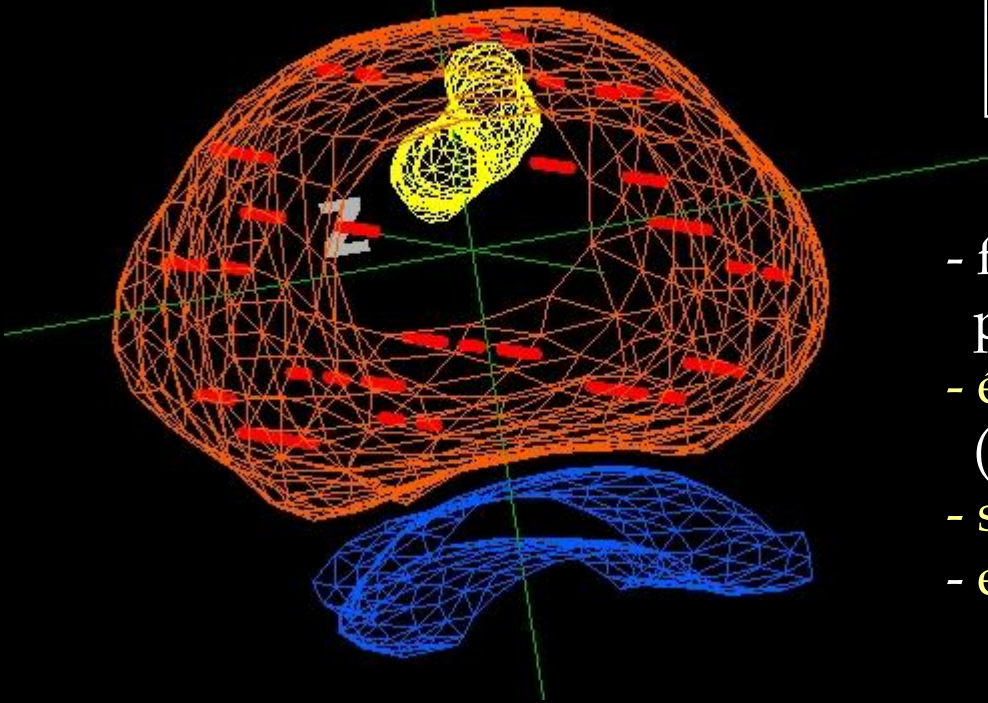
determináltsági együttható: $r^2=0,919$ ($p<0,001$) és $r^2=0,9663$ ($p<0,001$)
/nemlin. regresszió-vizsgálat/

Seed technika

- QA (tervező-rsz., hardverek)
- UH-sorozat
- kontúrozás
- inverz tervezés (IPSA) → tűk, seed-ek helyzete

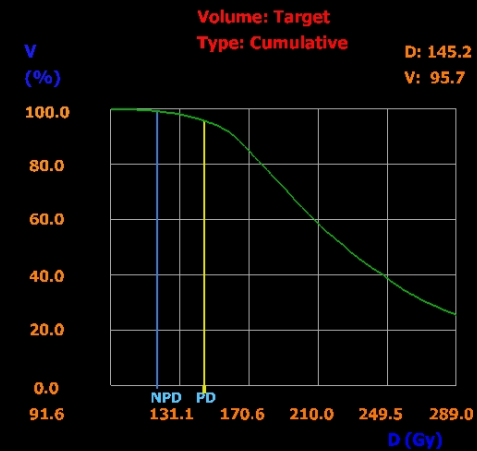
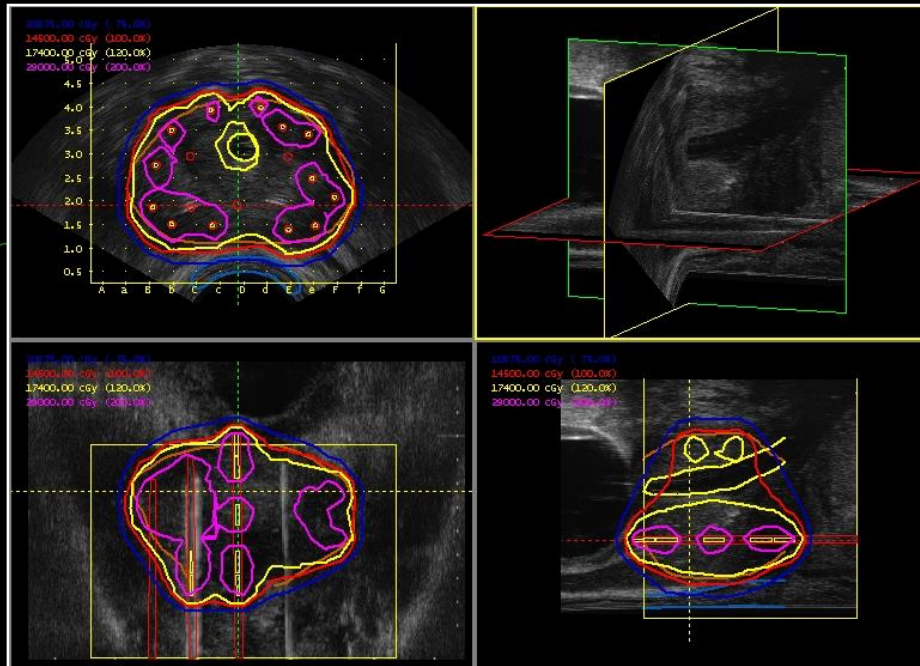
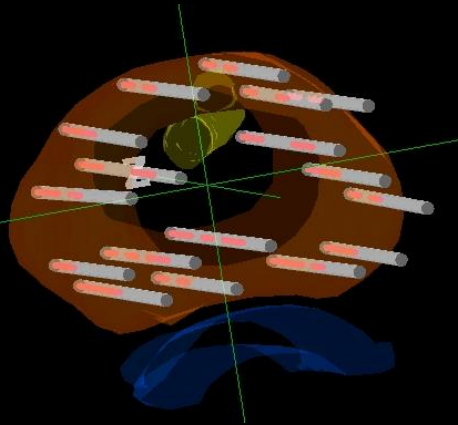
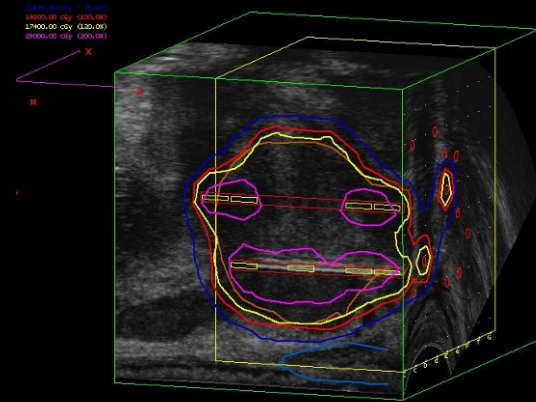

- fém tűk (20 cm) implantációja a prosztatába
- élő UH → tűk valódi helyzete (mélysége)
- seed-ek beültetése
- ellenőrzés

Seed technika

- inverz tervezés (IPSA) – preset!
- + manuális
- tűk helyzete
- élő UH → élő tervezés

Inverse planning by Simulated Annealing ✕

Presets * DEFAULT Modify

Mode Optimize seed positions only << Hide details

Optimization parameters

Organ	Surface dose (Weight)		Volume dose (Weight)	
	Min. dose	Max. dose	Min. dose	Max. dose

Targets

TARGET	14500 (2.00)	21750 (1.00)	14500 (2.00)	29000 (0.30)
--------	--------------	--------------	--------------	--------------

Organs at risk

URETHRA	17400 (2.00)		17400 (1.00)	
RECTUM	11600 (0.90)			

Ignored organs

(DIL)	21600 (1.00)	28800 (0.30)	21600 (1.00)	28800 (0.30)
(BULB)		7200 (0.10)		
(BLADD...)		7200 (0.10)		

Percentage
  Absolute (cGy)
 Needles/Seeds ...
 Show organ doses

Optimization info

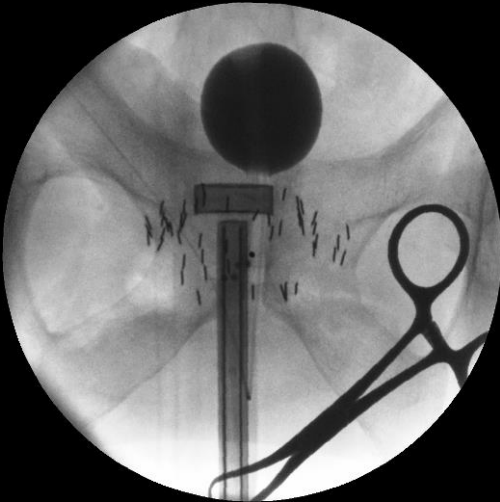
Number of seeds: 50 (Needles: 16), Cost-function: 58486.9 (iteration 500000)
 Min. peripheral dose: Target: 8515 cGy
 Max. peripheral dose: Urethra: 18751 cGy, Rectum: 14915 cGy
 --000----- 0--0----- 00-0----- 000----- 00-----
 00000----- --00--00----- 0-0----- 0000-----
 00----- --00--00----- 00--00----- 00-----
 00-0----- 000----- 000-----
 Maximum number of iterations reached.

Optimize
Continue
...
OK
Cancel

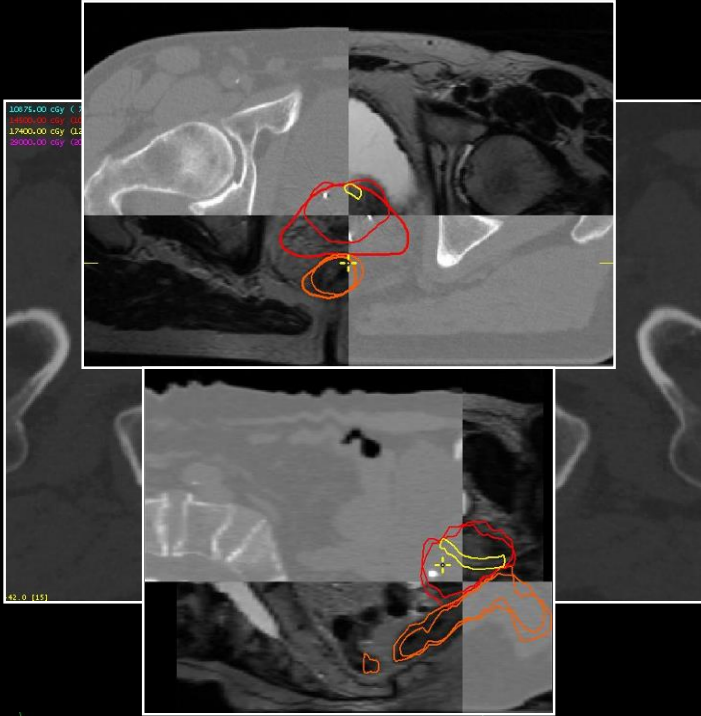

Seed technika

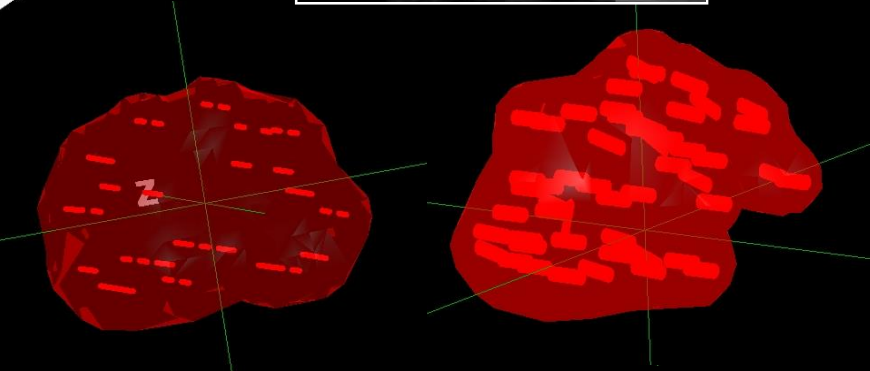
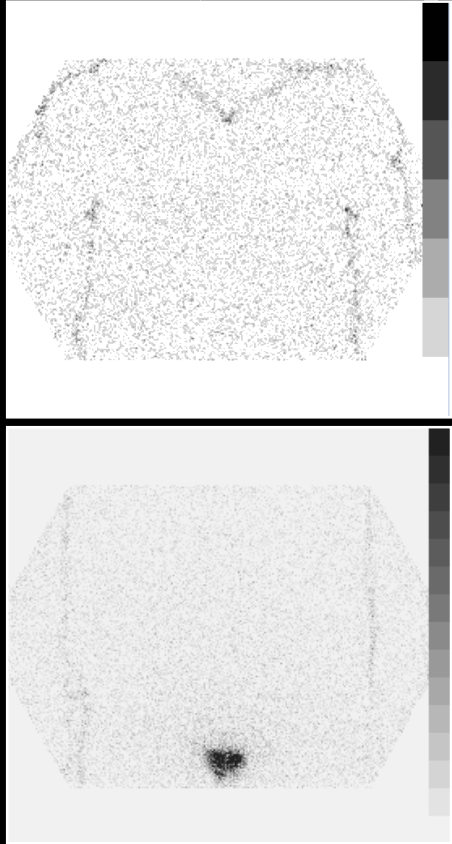
RTG - azonnal

CT-MR - 4 hétre

SPECT (Gamma-kamera) - másnap

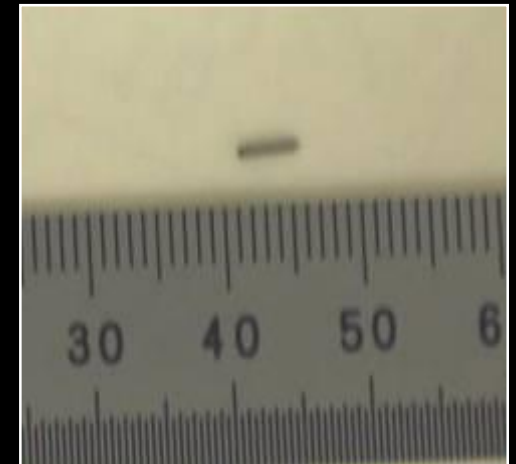
Seed technika

Sugárvédelem:

- források elveszhetnek, tudóbe vándorolhatnak
- környezetben tartózkodók expozíciója (nővérek, gyerekek)
- repülőre szállás (ellenőrzés előtte)
- beteg esetleges balesete, más orvosi beavatkozása
- beteg halála, boncolása, hamvasztása

→ alacsony E-jú γ -sugárzók, kis $T_{1/2}$:

I-125: $E=28$ keV, $T_{VL_{\text{ólom}}}=0,08$ mm

Seed technika

Térfogati paraméterek

PIPB

vs. HDR

n=10	Átlag	Tartomány
V _p (cm ³)	27,3	12,2-57,8
V90 (%)	98,1	96,7-99,2
V100 (%)	95,5	93,1-97,0
V150 (%)	54,1	42,8-64,0
V200 (%)	26,2	17,0-33,6
D90 (%)	111,0	105,0-114,7
D100 (%)	69,6	60,2-100

Átlag	Tartomány	p-érték*
33,3	24,4-63,9	0,5050
99,5	98,8-99,9	0,0002
97,1	96,3-98,2	0,002
35,5	28,2-40,7	<0,001
13,0	8,4-16,7	<0,001
109,2	105,4-113,1	0,1177
78,0	67,4-83,6	0,0455

/*Student-t vagy Mann-Whitney U-teszt/

PD = 145Gy
(monoterápia)

PD = 10Gy
(boost)

Seed technika

Minőségi indexek

PIPB

		Átlag	Tartomány
Tűk száma		17*	13-24
Seed-ek száma		51*	30-78
K	(mCi)	0,48	0,43-0,52
	(cGy*cm ² /h)	0,62	0,55-0,66
Σ K	(mCi)	24,4	14,4-37,5
	(cGy*cm ² /h)	31,0	18,3-47,6
DHI		0,43	0,33-0,54
CI		0,96	0,93-0,97

*medián

vs. HDR

Átlag	Tartomány	p-érték*
15*	14-16	0,0771
	-	
	-	
	-	
	-	
0,63	0,58-0,71	<0,001
0,97	0,97-0,98	0,0233

/*Student-t vagy Mann-Whitney U-teszt/

Seed technika

A védendő szervek dózisparamétere

PIPB

	Átlag	Tartomány
D _u (%)	135,5	117,0-188,5
D10(u) (%)	123,0	116,0-133,4
D30(u) (%)	118,2	110,8-126,3
D _{0,1cm³} (u) (%)	123,2	115,0-133,9
D _r (%)	107,4	80,6-171,6
D10(r) (%)	77,2	57,6-93,7
D _{0,1cm³} (r) (%)	128,18	101,0-154,9
D _{2cm³} (r) (%)	76,6	54,2-102,0

vs. HDR

Átlag	Tartomány	p-érték*
128,3	117,9-140,0	0,5050
118,2	114,4-119,2	0,5050
-		
118,9	115,3-119,8	0,1824
81,5	75,6-90,0	0,0008
65,5	59,7-74,8	0,0044
75,4	71,2-84,3	0,0077
55,0	49,6-66,7	0,0011

/*Student-t vagy Mann-Whitney U-teszt/

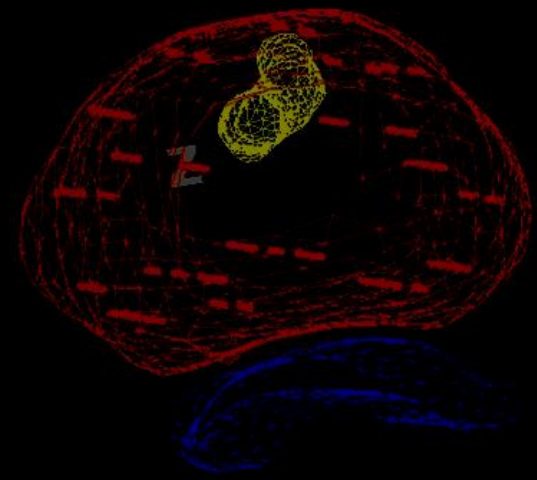
◦ $D10(u) \leq 150\%$

◦ $D30(u) \leq 130\%$

◦ $D_{2cm^3}(r) \leq 145Gy (= 100\%)$

◦ $D_{0,1cm^3}(r) \leq 200Gy (\cong 138\%)$

Seed technika

A céltérfogat lefedettsége kisebb,

a nagy dózist kapott térfogatok nagyobbak

és a dóziseloszlás kevésbé homogén, mint a HDR tűzdeléseknél.

Az urethrát besugárzott dózisban nincs különbség a két technika között,

viszont a permanens tűzdelés nagyobb relatív dózist eredményez a rectumban.

Seed technika

Szabad seed-ek (nem egyenletes): elmozdulhatnak a prosztatában a beültetés után

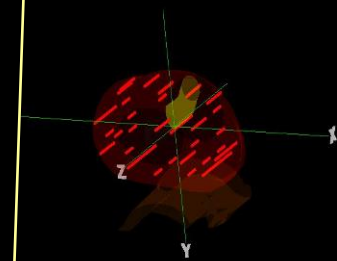
⇒ másik technika: *kötött seed-ek*

az izotópok egymáshoz rögzítve egy fonállal,

de: a seed-ek közötti távolság állandó (*egyenletes*)

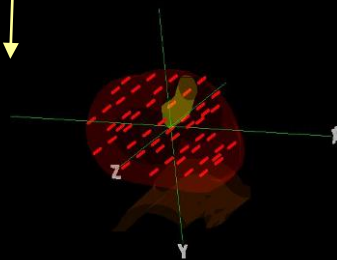
**Nem
egyenletes**

Cath	Retract (mm)	Grid	Seeds	0- : -1- : -2- : -3- : -4-
*1	10	b/1.5	4	-- 0 0 0 0 --
*2	5	D/1.5	3	- 0 - 0 - - 0 - -
3	10	E/1.5	3	-- 0 - 0 - 0 - -
*4	10	e/1.5	4	-- 0 0 0 0 --
*5	5	B/2.0	3	- 0 0 - - 0 - - -

Egyenletes

Cath	Retract (mm)	Grid	Seeds	0- : -1- : -2- : -3- : -4-
1	10	b/1.5	3	-- 0 - 0 - 0 - -
2	5	D/1.5	4	- 0 - 0 - 0 - 0 -
3	10	E/1.5	3	-- 0 - 0 - 0 - -
4	10	e/1.5	2	-- 0 - 0 - - - -
5	5	B/2.0	3	- 0 - 0 - 0 - - -

Seed technika

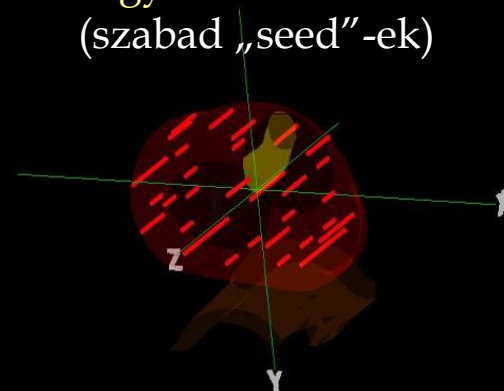
A seed-elrendezés hatása

	Nem egyenletes	Egyenletes	p-érték*
Tűszám	18*	18*	0,1038
„seed”-ek száma	52*	47*	0,0041
ΣA (mCi)	25,7	22,8	0,0042
V90 (%)	98,1	96,3	0,0243
V100 (%)	95,5	92,7	0,0240
V150 (%)	53,8	58,2	0,0979
V200 (%)	26,0	25,5	0,6702
D90 (%)	111,0	105,9	0,0642
D100 (%)	69,1	58,6	0,0177
DHI	0,44	0,37	0,0159
CI	0,96	0,93	0,0099

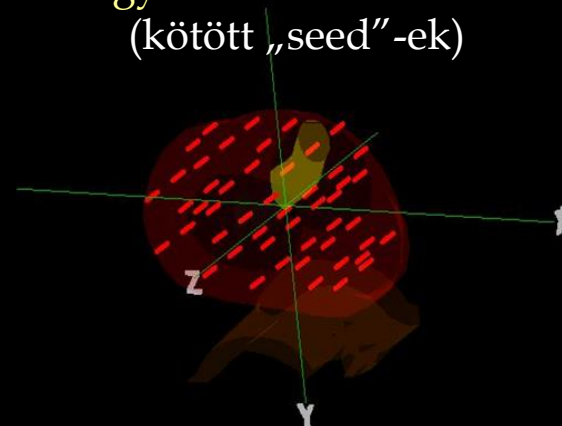
*medián

/*Wilcoxon párosított próba/

nem egyenletes elrendezés
(szabad „seed”-ek)

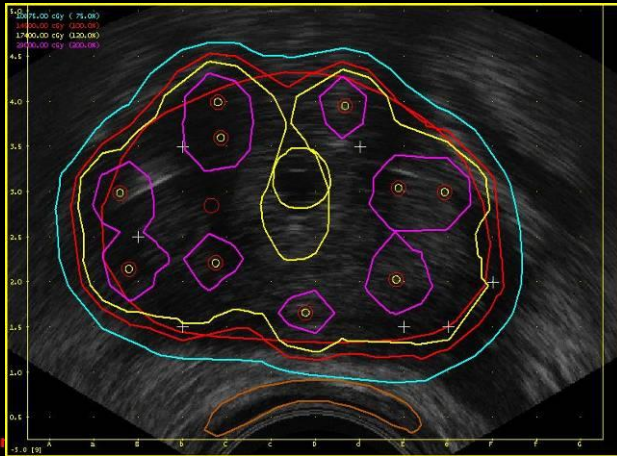

egyenletes elrendezés
(kötött „seed”-ek)

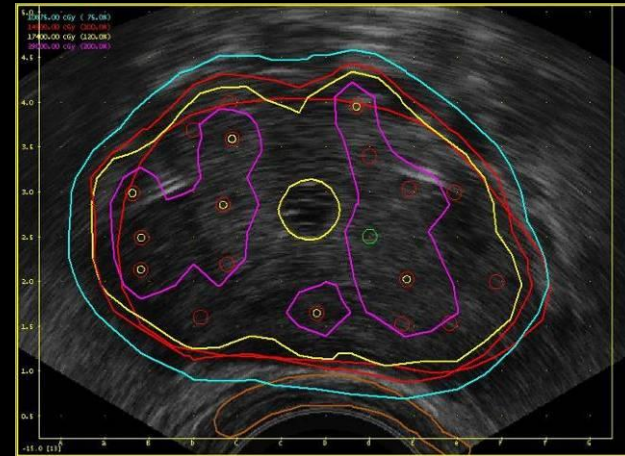

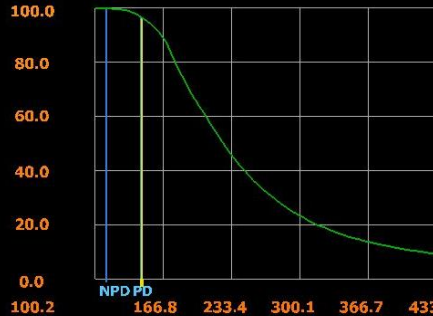
Seed technika

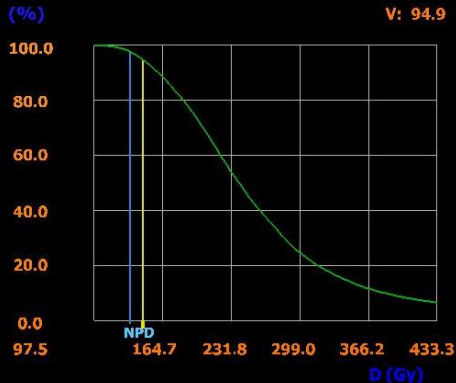
Volu
Type: Cumulative
D: 145.4
V: 96.6

V
(%)

100.2
100.0
80.0
60.0
40.0
20.0
0.0
NPD PD
166.8 233.4 300.1 366.7 433.3 µme: Target
D (Gy) e: Cumulative D: 144.8
V: 94.9

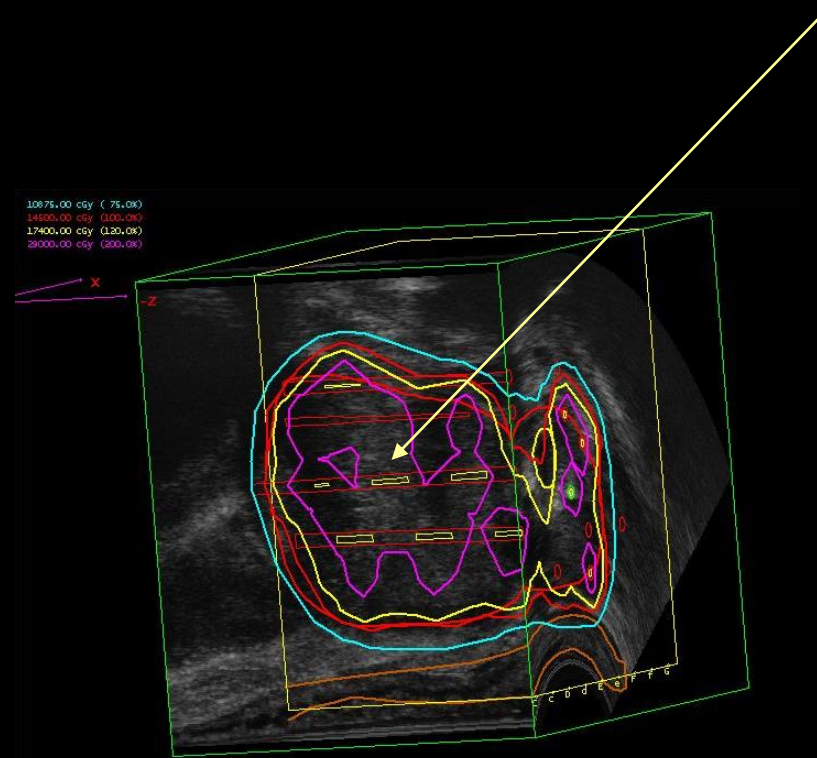

	Nem egyenletes	Egyenletes	p-érték*
$D_{\max}(r)$ (%)	106,8	109,5	0,4772
$D_{10}(r)$ (%)	76,3	74,7	0,1986
$D_{0,1}(r)$ (%)	124,4	87,2	<0,001
$D_2(r)$ (%)	78,5	49,0	<0,001
$D_{\max}(u)$ (%)	134,5	171,6	0,0077
$D_{30}(u)$ (%)	117,7	137,3	0,0001
$D_{10}(u)$ (%)	122,2	147,9	0,0001
$D_{0,1}(u)$ (%)	122,6	150,0	0,0004

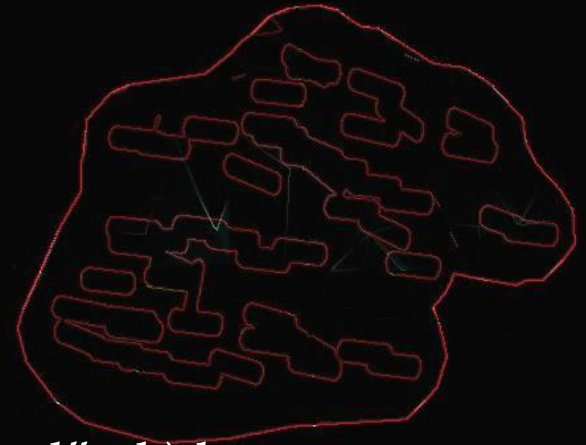
/*Wilcoxon párosított próba/

Seed technika

A **kötött seed**: a prosztatatabázis és -apex megfelelő lefedettsége miatt egy urethra-hoz közeli tű mindkét végére kell izotópot tennünk → ezen tű közepére is kell → ez a seed túl közel kerülhet az urethra-hoz.

Seed technika

Nem egyenletes „seed”-elrendezés (szabad „seed”-ek) használata növeli a céltérfogat dózislefedettségét

és -homogenitását,

szignifikánsan csökkenti az urethra dózist,

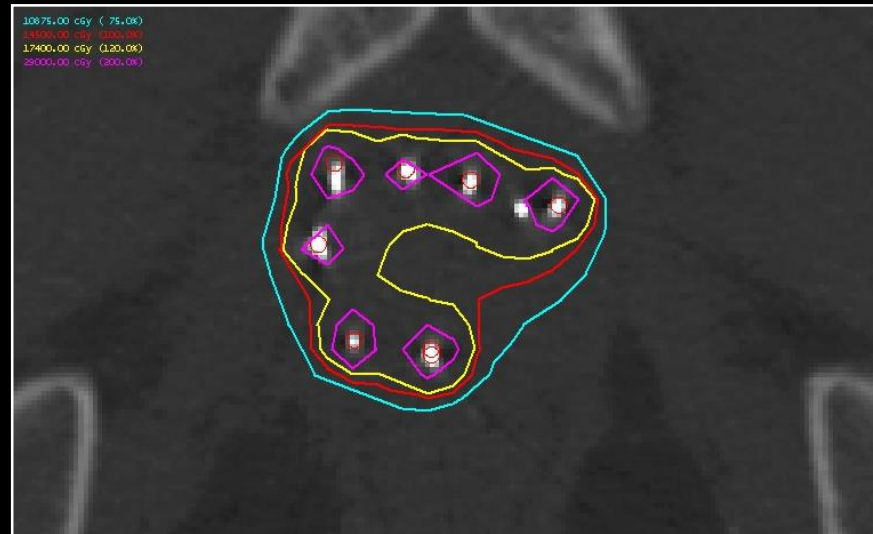
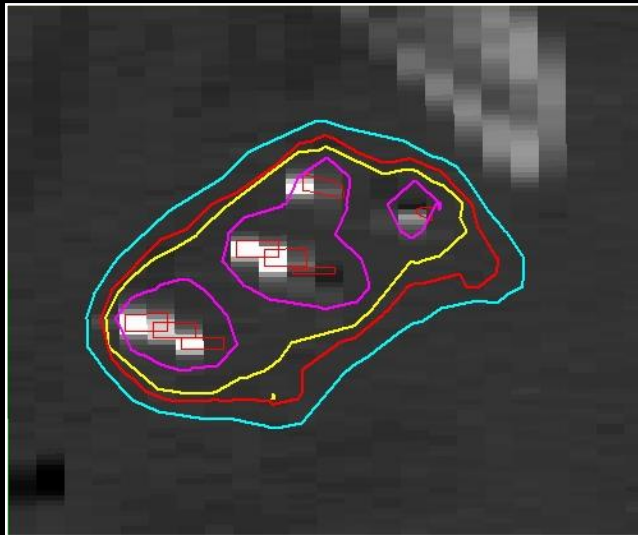
de növeli a rektumot besugárzott dózist az egyenletes „seed”-elrendezésű (kötött „seed”-ek) tűzdelésekhez képest.

Seed technika

A beültetett seed-ek azonosítása

seed-ek azonosítása → utóterv (CT-n 4 héttel beültetés után)

- **automatikusan**: az izotópoknak és a csontoknak megfelelően beállított CT-ablakok (HU és -tart.) + seed-ek geometriai tulajdonságai alapján (+előterv)
- **manuálisan** (pl. kalcifikációk)

Seed technika

különbség	n		%
-5	1	21	52,5
-4	3		
-3	3		
-2	6		
-1	8		
0	17		42,5
+2	1	2	5
+5	1		

beültetett seed-ek:
 *55 (30-70)
 „vakon” talált seed-ek:
 *53 (30-69)

} p=0,0013

átlagos különbség:
 -0,98 (-5 - +5)

-1 izotóp: 20% (8 eset)

→ tényleges utóterv!

*medián

Seed technika

A PIPB során beültetett sugárforrások későbbi azonosítása nehezen megvalósítható:

- nagy seed-szám (60-70) esetén manuálisan szinte kivitelezhetetlen,
- a tervezőrendszerekkel végzett fél-automatikus azonosítás pedig nem elég megbízható.

Seed technika

A beültetett seed-ek elmozdulása

(csak 5 betegre!)

- A prosztata átmérőjének csak **5-9%-a** a seed-ek elmozdulása.

Dozimetriai paraméter	Átlag ± szórás		p-érték
	Előterv	Utóterv	
V _p (cm ³)	23,8±4,7	33,2±6,7	0,0009
V90 (%)	97,6±1,5	79,2±6,2	0,0431
V100 (%)	95±2,2	73±7,8	0,0431
V150 (%)	57,8±10,7	38,4±8,8	0,0431
V200 (%)	30,2±7,4	20±5,6	0,0431
D90 (%)	112,6±7,2	71,4±8,5	0,0431
D100 (%)	65,6±5,3	34,8±6,6	0,0431
DHI	0,39±0,1	0,48±0,1	0,0431
CI	0,95±0,0	0,73±0,1	0,0431

- V90, V100, CI csökken → **romlik a lefedettség**

- V150, V200 csökken → **kisebbség a nagy D-t kapott térf.-ok**

-DHI nő → **homogénebb a dóziseloszlás**

→ **előterv D-követelményei szigorúbbak emiatt!**

Köszönöm a figyelmet!

***Köv. alkalom: látogatás az OOI
Sugárterápiás Központba!***

1122. Bp., Ráth György u. 7-9. (Találkozó a Kékgolyó utcai bejárat előtt!)

Kisfilm

Gyógyhír Magazin:

E:\Medfiz\GyógyhírMagazin\gyogyhir20091115

(13')

